

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај Главног ревизора Републике Српске по извршеној
ревизији Консолидованог извјештаја Владе РС и ревизији
финансијских извјештаја буџетских корисника
РС за 2007 годину а ревидираних у 2008 години**

Бања Лука, 05.септембар 2008. године

Садржај

1. Увод.....	1
2. Извршене ревизије	2
2.1. Изражено мишљење од стране Главног ревизора	3
2.2. Позитивно мишљење	4
2.3. Мишљење са резервом или напоменама	4
2.4. Негативно мишљење или неповољно мишљење	22

1. Увод

У складу са чланом 18. став 4. члан 21. став 2. и 6. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске (Службени гласник Републике Српске број 98 од 07. новембра 2005 године), Главна служба за ревизију је извршила ревизију Владиног консолидованог годишњег извјештаја о извршењу буџета, као и ревизију финансијских извјештаја владиних министарстава састављених за 2007 годину. На основу проведене ревизије, Главна служба је изразила своје мишљење о Извјештају о извршењу буџета Консолидованог од стране Владе Републике Српске, тако и о појединачним извјештајима буџетских корисника Буџета Републике Српске. Поменути Закон је регулисао, да је Главна служба за ревизију обавезна доставити коначне извјештаје свакој институцији у којој се врши ревизија, Одбору за ревизију Народне скупштине РС, Влади РС, Министарству финансија и Предсједнику РС, што је и учињено.

Министар финансија Републике Српске је донио Наредбу којом се законски утврђени рокови за израду годишњих финансијских извјештаја за 2007 годину (29.02.2008. године) пролонгира за 15 дана. Као разлог је наведено „укалкулисавање обавеза са 31.12.2007 године“, што је имало утицаја на коначне рокове извршења ревизије од стране Главне службе.

По завршетку ревизије буџетских корисника и Владиног консолидованог извјештаја, од стране Главне службе достављен је Нацрт извјештаја лицу које руководи институцијом, ради давања примједби. Послије прихватања или одбијања примједби, Главна служба за ревизију, сачинила је Коначни извјештај.

Главна служба за ревизију је у циљу транспарентности, све коначне извјештаје о ревизији објавила на *Web страници* www.gsr-rs.org након достављања коначних извјештаја.

У једном случају, Главна служба је доставила ревизорски извјештај, (Служба Предсједника РС) надлежним органима као информацију ради предузимање мјера из њихове надлежности, по одређеним налазима и констатацијама наведеним у ревизорском извјештају.

2. Извршене ревизије

У току 2008 године, дакле до законом прописаног рока, (90 дана од дана подношења финансијских извјештаја), Главна служба за ревизију је извршила 25 ревизија финансијских извјештаја и извршења буџета буџетских корисника Буџета Републике Српске, као и ревизију Консолидованих извјештаја Владе Републике Српске, састављених за 2007 годину.

Ревизијом смо обухватили следеће буџетске кориснике Буџета РС:

Ред. број	Назив буџетског корисника	Број ревизорског извјештаја
1	Служба Предсједника Републике Српске	PВ 001-08
2	Секретаријат Владе РС	PВ 002-08
3	Министарство финансија РС	PВ 003-08
4	Министарство саобраћаја и веза РС	PВ 004-08
5	Пореска управа РС	PВ 005-08
6	Министарство за економске односе и координацију РС	PВ 006-08
7	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС	PВ 007-08
8	Министарство унутрашњих послова РС	PВ 008-08
9	Министарство за избјеглице и расељена лица РС	PВ 009-08
10	Министарство правде РС	PВ 010-08
11	Народна скупштина РС	PВ 011-08
12	Вијеће народа Народне скупштине РС	PВ 012-08
13	Министарство рада и борачко инвалидске заштите РС	PВ 014-08
14	Фонд ПИО РС	PВ 016-08
15	Министарство трговине и туризма РС	PВ 017-08
16	Министарство привреде, енергетике и развоја РС	PВ 018-08
17	Министарство управе и локалне самоуправе РС	PВ 019-08
18	Републичка управа за инспекцијске послове РС	PВ 022-08
19	Републичка управа цивилне заштите РС	PВ 023-08

Ред. број	Назив буџетског корисника	Број ревизорског извјештаја
20	Републичка дирекција за воде РС	PB 024-08
21	Министарство науке и технологије РС	PB 025-08
22	Министарство здравља и социјалне заштите РС	PB 026-08
23	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС	PB 027-08
24	Министарство просвјете и културе РС	PB 030-08
25	Консолидовани извјештај Владе РС	PB 033-08

Послије проведених ревизија, поједини буџетски корисници су доставили примједбе на Нацрт извјештаја ревизије (10), а то су: Служба предсједника РС, Народна скупштина РС, Министарство управе и локалне самоуправе, Републичка дирекција за воде, Министарство науке и технологије, Министарство трговине и туризма, Министарство унутрашњих послова, Министарство финансија за финансијске извјештаје министарства, Министарство здравља и социјалне заштите, Министарство финансија за Консолидовани извјештај Владе РС. Већина достављених примједби своди се на образложење пропуста који су наведени у налазима ревизије, тако да у суштини и не представљају примједбе. Примједбе које су основане и документоване, прихваћене су од стране Главне службе за ревизију те су исте уврштене у коначни извјештај ревизије.

Програме мјера за отклањање неправилности по ревизорском извјештају сачинило је и доставило девет буџетских корисника (Служба предсједника РС, Пореска управа РС, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Секретаријат Владе РС, Министарство за избјеглице и расељена лица РС, Министарство за економске односе и координацију РС, Министарство просвјете и културе РС, Републичка управа за цивилну заштиту РС и Дирекција за воде РС) .

2.1. Изражено мишљење од стране Главног ревизора

По основу проведених ревизија, Главни ревизор је изразио следећа мишљења:

- позитивно мишљење код..... 13
- мишљење са резервом или напоменама..... 11
- негативно мишљење..... 1

2.2. Позитивно мишљење

Позитивно мишљење се даје када су финансијски извјештаји састављени користећи прихватљиве рачуноводствене основе и политике, те које су доследно примјењиване. Извјештаји су усклађени са законским захтјевима и релевантним прописима.

Позитивно мишљење на финансијске извјештаје Главни ревизор је изразио следећим клијентима:

1. Министарство за економске односе и координацију,
2. Министарство саобраћаја и веза РС,
3. Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију,
4. Народна скупштина РС,
5. Министарство управе и локалне самоуправе,
6. Министарство унутрашњих послова РС,
7. Министарство за избјеглице и расељена лица РС,
8. Министарство правде РС,
9. Вијеће народа РС,
10. Министарство рада и борачко инвалидске заштите РС,
11. Министарство привреде, енергетике и развоја РС,
12. Републичка управа за инспекцијске послове РС,
13. Републичка управа цивилне заштите РС,

Иако је изражено позитивно мишљење, већини ревидираних клијената, Главни ревизор је скренуо пажњу на одређена одступања која нису материјално значајна за њихове финансијске извјештаје, али, с обзиром да се троше јавна средства иста су одговорна на рационално и ефикасно планирање, трошење и управљање средствима (препоручено је јачање интерних контролних поступака, ажурност документације, ефикасније планирање буџета, уредно и ажурно вођење евиденција, адекватну класификацију трошкова приликом књижења, итд.).

2.3. Мишљење са резервом или напоменама

Мишљење са резервом или напоменама представља мишљење које указује на одређене околности које ревизор сматра да имају утицаја на

финансијске извјештаје, и које у виду напомена у мишљењу наводи ревизор.

Мишљење са резервом по финансијским извјештајима и извјештају о извршењу буџета изражено је код следећих буџетских корисника Буџета РС:

1. Консолидовани извјештај Владе РС,
2. Секретаријат Владе РС,
3. Министарство науке и технологије РС,
4. Министарство финансија РС,
5. Министарство просвјете и културе РС,
6. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС,
7. Министарство трговине и туризма РС,
8. Министарство здравља и социјалне заштите,
9. Пореска управа РС,
10. Републичка дирекција за воде РС,
11. Фонд ПИО,

Наводимо најважније напомене или резерве дате на финансијске извјештаје, по буџетским корисницима:

1. Консолидовани извјештаји Владе РС за период 01.01. до 31.12.2007. године.

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују разумну основу за наше ревизорско мишљење.

Набавка опреме и намјештаја у Административном центру Владе РС
Влада Републике Српске је, при ентеријерском уређењу објекта, се позвала на чл. 5. став 1. тачка е) Закона о јавним набавкама (Уговори на које се не примјењују одредбе Закона), интерпретирајући, да је набавка опреме и намјештаја у смислу „ентеријерски потпуно уређеног објекта“, извршеног према коментарима Закона о набавкама, привилегија за купца објекта по систему „кључ у руке“.

Набавка опреме и намјештаја (за обе зграде, као и инфраструктура) произилази из Анекса бр. 2 основног уговора (ради се о основном уговору између Телекома РС и „Интеграл-инжињеринга“ и Анекса бр. 1 тог уговора). Анексом бр. 2 се почетна уговорена цијена радова, у износу 31.076.532 КМ (без ПДВ-а), повећава за додатну вриједност (варијација), у износу 74.975.237 КМ (без ПДВ-а). На тај начин је, Анексом уговорена цијена по основном уговору увећана за преко 240%. Увећање се односи на:

- 49.867.092 КМ накнадни радови –ентеријер (опрема, намјештај и сл. за укупно 37.778 м²);
- 13.913.065 КМ накнадни и неподвижни радови –трг са инфраструктуром, прикључне трасе на инфраструктурне водове и мреже, приступне саобраћајнице и обезбјеђење објекта;
- 11.195.080 КМ накнадни и неподвижни и вишак радова, тј. грађевинско занатски радови настали услед промјене намјене објекта.

Имајући у виду почетну намјену објеката (зграда Телекома РС и стамбено-пословна зграда) неминовно промјена намјене тих објеката у репрезентативни, канцеларијски и апартмански простор Административног центра Владе РС је узроковала и накнадне и неподвижне радове. Ставка Анекса уговора „накнадни радови-ентеријер (опрема, намјештај и сл.), изузимајући уграђену опрему, не може се сматрати накнадним радовима на објектима, нити непокретном имовином.

Набавке везане за адаптацију Палате председника. Као што је наведено у појединачном извјештају о ревизији финансијских извјештаја Службе председника РС, примјењујући чл. 5 став 1.б Закона о јавним набавкама БиХ (Уговори на које се не примјењују одредбе овог закона), а у смислу Закона о заштити тајних података БиХ, нису провођене процедуре набавки за процјењивање, пројектовање, реконструкцију, надзор и опремање објекта Палата председника.

С обзиром да није прецизирано на који конкретно уговор се оцјена тајности односи, а склопљено је више уговора, са више различитих уговорних страна, може се сматрати да се на један број уговора ова Оцјена о тајности не односи.

Набавке аутомобила. Током 2007. године, 20 буџетских корисника код којих су проведене појединачне ревизије, извршило је набавке најмање 120 путничких аутомобила, укупне вриједности најмање 4.500.000 КМ. У значајној мјери набавке аутомобила се проводе по систему „старо за ново“, гдје се вриједност „старих“ аутомобила узима по процјени добављача, а ефекти добитка/губитка на основу разлике између признате-процијењене вриједности и књиговодствене вриједности се не исказује у финансијским извјештајима.

Текући трошкови. У годишњем консолидованом извјештају о извршењу буџета приказано је укупно извршење текућих трошкова у износу од 1.290.165.517 КМ, што уз капиталне помоћи и дознаке нижим потрошачким јединицама, даје укупне текуће расходе у износу од 1.290.508.567 КМ, што је у сагласности са исказаним расходима у Консолидованом билансу успјеха.

Плате и накнаде су планиране у износу 421.091.231 КМ, а остварење према Консолидованом извјештају о извршењу буџета је 429.617.793 КМ. Разлика је резултат исплата личних примања код корисника који нису у саставу Главне књиге трезора и финансирају се дјелимично или потпуно из властитих средстава (14.793.890 КМ).

У оквиру статутарне буџетске потрошње планирани су расходи за поврат и прекњижавање јавних прихода, за судска извршна рјешења и отплате ино-кредита. Поврати и прекњижења на основу коначних рјешења контролних органа (Пореске управе и Управе за индиректно опорезивање) планирани су у износу од 8.000.000 КМ, док је њихово стварно извршење 11.792.537 КМ. Разлика је покривена Одлуком Владе РС о коришћењу неискоришћених средстава од 28.02.2008 године.

По основу судских извршних рјешења, а која нису обухваћена Законом о утврђивању и начину измирења унутрашњег дуга РС планиране су исплате у износу 17.200.000 КМ, од чега је реализовано 14.183.913 КМ. Најзначајнији дио ових расхода се односи на исплату од 11.000.000 КМ по судском поравнању са „Змијањепласт“. Судски спор је настао по основу тужбе неколико фирми (међу којима и „Змијањепласт“) по основу дужничко-повјерилачког односа са бившим МОРС и РДРР РС. С обзиром на дуготрајност судског поступка и несразмјерно нарасле камате, те на све чињенице које су између тужитеља и тужених настале током трајања процеса, измјена странака и на страни тужених и на страни тужиоца, Министарство финансија заступано по Правобранилаштву РС уложило је противтужбу ради наплате пореског дуга (509.369 КМ) од „Змијањепласт“-а. Након тога је „Змијањепласт“ уложило противтужбу на противтужбу ради наплате штете и изгубљене добити која је настала као посљедица поступка принудне наплате за наплату пореза (захтјев је постављен на 44.000.000 КМ). У међувремену је по првој тужби пресуђено у корист тужитеља, а исплата је извршена из буџета за 2006. годину, на име унутрашњег дуга (3.946.419 КМ). Министарство финансија је (како би издејствовало посљедицу повлачења противтужбе на противтужбу), повукло своју противтужбу, али противтужба на противтужбу је остала у поступку. Након додатних вјештачења о насталој штети и изгубљеној добити (захтјев по налазу вјештака 30.249.808 КМ), на основу мишљења Правобраниоца РС (ПРС) склопљено је судско поравнање. У тим за додатно вјештачење на страни Владе РС, Министарство финансија (заступано по ПРС) именовано

је лице које је претходно вршило вјештачење на страни тужиоца („Змијањепласт“ и други), што може представљати сукоб интереса.

Влада РС је Закључком бр. 04/1-012-1733/07 од 1.11.2007. године прихватила Информацију о реализацији судског поравнања од 30.10.2007. године. Исплате су извршене на рачун заступника (адвоката), а према одлуци суда на основу достављене пуномоћи, у укупном износу 11.000.000 КМ, у периоду од 1.11.-8.11.2007. године.

Упоредјујући поједине врсте расхода Буџета РС, извршених у 2007 години у односу на 2006. годину, ревизијом је утврђено следеће:

- трошкови репрезентације у 2006 години износили су 1.902.027 КМ, а у 2007 години 2.265.058 КМ или 19% више у односу на протеклу годину;
- трошкови закупа у 2006 години износили су 2.053.783 КМ, а у 2007 години 3.187.604 КМ или 55% више у односу на протеклу годину;
- трошкови горива за возила у 2006 години износили су 5.352.243 КМ, а у 2007 години 5.386.554 КМ или 1% више у односу на протеклу годину;
- трошкови одржавања возила у 2006 години износили су 7.757.767 КМ, а у 2007 години 8.537.793 КМ или 10% више у односу на протеклу годину;
- трошкови интелектуалних услуга у 2006 години износили су 13.108.786 КМ, а у 2007 години 11.695.154 КМ или 11% мање у односу на протеклу годину;
- набавка нових возила (најмање) у 2006 години износила су 2.500.000 КМ, а у 2007 години је износила 4.500.000 КМ или 80% више у односу на протеклу годину;

Новчана средства у Консолидованом билансу стања исказана су новчана средства у укупном износу од 1.504.117.043 КМ, од чега се на рачуне обухваћене кроз Главну књигу Трезора (ГКТ) односи износ од 1.476.289.261 КМ, и на властите рачуне буџетских корисника изван ГКТ 27.827.782 КМ.

Значајно повећање у односу на претходну годину последица је прилива готовине од продаје државног капитала у износу од 1.481.074.175 КМ и то: „Телекома РС“ од 1.263.466.180 КМ, предузећа нафтне индустрије од 215.942.995 КМ, „Индустрије алата“ од 1.500.000 КМ, Пољопривредног завода Бијељина од 105.000 КМ и Рудника кречњака и фабрици креча Добој од 60.000 КМ. Министарство финансија РС – Трезор је у току 2007. године вршило орочавања слободних буџетских новчаних средстава. Стање посебних *escrow* рачуна (орочена и неорочена средства) на дан 31.12.2007. године износи укупно 1.298.476.843 КМ. Поступци и процедуре су у складу са Законом о инвестирању јавних средстава и подзаконским актима.

Што се тиче новчаних средстава код осталих буџетских корисника, ревизијом је констатовано да у консолидованом билансу стања нису

обухваћена и цјеловито приказана сва новчана средства, од којих су најзначајнији: Акцијски фонд (3.838.002 КМ), Фонд за реституцију (8.804.647 КМ), Фонд за развој и запошљавање (7.899.151 КМ); институције културе, институције високог образовања, Девизни инспекторат (који је у саставу Министарства финансија).

Утврђена разлика у износу од најмање 23.064.127 КМ представља необухваћени износ новчаних средстава у консолидованом билансу стања.

Стална средства су исказана у консолидованом билансу стања у износу од 2.959.989.746 КМ неотписане вриједности. У односу на претходну годину, вриједност сталних средстава је увећана за 9%. Најзначајнији основ повећања је евидентирање земљишта, објеката и новог Административног центра Владе РС. У временском периоду од почетка кориштења имовине у Административном центру Владе (новембар 2007. године), до идентификовања, пописивања и појединачног евидентирања, нису успостављене адекватне евиденције које би осигурале контролу располагање и чување средстава.

Вриједност сталне имовине (као и извора средстава) нереално је увећана (192.779.101 КМ) Ова грешка је исправљена у току процеса ревизије.

Као што је наведено у појединачном Извјештају о ревизији Секретаријата Владе РС, евидентирање сталних средстава не пружа увид у настанак пословних догађаја (привремене ситуације), засновано је на „пребијеним“ и изведеним износима, кроз записник о примопредаји објекта. Сам начин књижења инвестиција током 2007. године је супротан МРС ЈС 17-Некретнине, постројења и опрема, као и властитој рачуноводственој политици утврђеној Правилником о рачуноводственој политици корисника буџета РС.

Нису извршена неопходна објелодањивања која су захтјев МРС ЈС 17 за сваку класу некретнина постројења и опреме признатих у финансијским извјештајима (параграфи 73, 74 до 79).

Редован годишњи попис на дан 31.12.2007. године, као дио контролних активности система интерне контроле није проведен у складу са Правилником о начину и роковима вршењу пописа. На дан 31.12.2007. године имовина у новом Административном центру Владе РС (земљиште, објекти, опрема, намјештај и инвентар) није појединачно идентификована, процјењена и евидентирана, него је евидентирање извршено у збирним вриједностима.

Наиме, формирана је посебна централна пописна комисија (на основу Одлуке Владе РС од 22. марта 2008. године, која има обавезу да од 7. априла до 7. августа 2008. године изврши попис сталних средстава и инвентара у Административном центру Владе РС. Послије достављања

Нацрта консолидованог ревизорског извјештаја Секретаријат Владе РС, је на наш Упит од 07.08.2008 године о ванредном попису, доставио допис (бр. 04/43.3-2631/08 од 18.08.2008 године), којим нас обавјештава да Централна комисија није завршила извјештај о ванредном попису.

Дугорочни пласмани Министарство није обезбиједило адекватне књиговодствене евиденције промјена на пласманима по основу државног капитала, из којих је могуће сагледати финансијске ефекте приватизације државног капитала, а вриједност предузећа која су током 2007. године приватизована није искњижана у укупном износу 2.690.093 КМ,

Нису обезбијеђене адекватне књиговодствене евиденције, односно нису издвојено исказани ентитети над којима Влада РС има контролу и они над којима нема што је услов за примјену МРС ЈС 6 – Консолидовани и засебни ФИ и МРС ЈС 7- Улагања у придружене ентитете, односно МРС ЈС 15- Финансијски инструменти: објелодањивање и презентација.

За вриједност капитала у државним предузећима који нису пререгистрована у складу са Законом о предузећима или Законом о јавним предузећима, те за предузећа чији се капитал евидентира у Централном регистру хартија од вредности као остала улагања подцијењена је вриједност трајних улога Буџета РС (нпр. ЈП „Путеви РС за 159.800.540 КМ, „Српске шуме“ 50.039.039 КМ итд.).

У засебним финансијским извјештајима Министарства финансија као матичног ентитета, контролисани ентитет Инвестиционо-развојна банка укључена је као улагања (пар. 53 МРС ЈС 6). Међутим, у консолидованом ФИ Буџета РС, Инвестиционо развојна банка није обухваћена консолидовањем иако су испуњени услови контроле за сврхе финансијског извјештавања (односно постоје показатељи власти и показатељи користи – МРС 6, параграф 35 стари; 39 нови). Ова чињеница није објелодањена, а рачуноводствене политике нису донесене.

Извори средстава Вриједност државног капитала непотпуно је исказана, а консолидација Акцијског фонда и Фонда за реституцију није проведена у складу са МРС ЈС 6 и 7, те из тих разлога ни вриједност осталих извора средстава у Консолидованом билансу стања није истинито и фер исказана.

Обрачун дефицита не може се прихватити поуздано из разлога евидентирања појединих ставки директно на смањење/повећање дефицита.

Нераспоређени вишак прихода или расхода У 2007. години је исказан буџетски суфицит за кориснике ГКТ, у износу од 11.596.254 КМ.

Исказани кумулирани дефицит у ГКТ износи 229.890.523 КМ и мањи је за 59.187.130 КМ у односу на претходну годину за износ текућег суфицита и ефекте корекције књижења из ранијих година и укидање обавеза.

Министарство финансија Републике Српске је доставило у законском року Примједбе на Нацрт извјештаја ревизије о Консолидованом извјештају Владе РС састављеном за 2007 годину. Министарство финансија је доставило 36. тачака примједби, предлога и образложења везаних за констатације у Нацрту извјештаја ревизије. Главни ревизор је у 6. тачака прихватио примједбе, у 11 тачака дјелимично прихватио примједбе, док у 19. тачака примједбе нису прихваћене од стране Главне службе. Главна служба је Министарству финансија РС доставила писмени одговор на примједбе заједно са Коначним извјештајем ревизије.

На одговарајуће ревизорске налазе у ревизорском извјештају Главна служба за ревизију је дала препоруке које је потребно провести да би се отклонили наведени недостаци и одступања.

2. Секретаријат Владе РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Значајна одступања утрошених буџетских средстава, у односу на планирана. Након усвојеног ребаланса буџета РС за 2007 годину, проведене су 4 реалокације унутар Секретаријата (у јануару 2008 године) којима су покривена недостајућа средства у оквиру набавки (181.000 КМ: резервисање за набавку аутомобила 75.000 КМ и за потребе лиценцирања софтвера 106.000 КМ). Због остварених већих трошкова у новој згради (трошкови енергије, комуналија, одржавања и потрошног материјала), уважен је захтјев Секретаријата и ти трошкови су обухваћени Одлуком о коришћењу неискоришћених планираних средстава и измирења обавеза од 29.02.2008 године у укупном износу 243.841 КМ. Текуће помоћи (предузећима, општинама и непрофитним организацијама) нису планиране нити буџетским захтјевом, нити кроз ребаланс буџета, а остварене су у укупном износу 1.660.521 КМ, готово у цијелости су покривена из средства буџетске резерве.
- Уочени недостаци код обрачуна и исплате плата и накнада из протекле године, настављени су се примјењивати и у 2007 години (линеарна повећања плата по основу сложености и стимулација без разлике свим запосленим). С обзиром да је донесен нови Закон о платама запослених у органима управе РС који другачије регулише третман личних примања и накнада Главна служба по овом основу није дала препоруке.

- Трошкови енергије за 2007 годину су 12% већи у односу на ребалансом планирана средства. У јануару 2008 године извршене су двије реалокације средстава, са трошкова енергије на трошкове набавке материјала (20.000 КМ) и за набавку опреме (50.000 КМ) чиме су расположива средства за трошкове енергије смањена за 70.000 КМ. На тај начин је створен значајан недостатак средстава за измирење ових трошкова, иако су крајем године они били извесни и предвидиви.
- Комунални и комуникациони трошкови остварени су са прекорачењем од 13% у односу на ребаланс буџета (прекорачење 40.537 КМ). И са ове позиције је у јануару 2008 године извршена реалокација на уговорене услуге, у износу 30.000 КМ, чиме су, ионако недостајућа средства, још више умањена. Накнадно је све покривено Одлуком о коришћењу неискориштених средстава.
- Трошкови за канцеларијски и потрошни материјал су 24% више остварени од ребалансом планираних трошкова (62.254 КМ). Прекорачење је покривено реалокацијама у јануару 2008 године, са позиција путних трошкова, личних примања и преносом преосталих средстава према Одлуци о коришћењу неискориштених средстава.
- Трошкове одржавања моторних возила износе 190.100 КМ, иако се возни парк Секретаријата значајно обнавља сваке године. Након проведених процедура јавне набавке за сервисирање и одржавање моторних возила, те за укупну набавку потрошног материјала и ауто гума, склопљена су два уговора. Међутим, укупан годишњи промет са два уговорена добављача (1.848 КМ и 61.860 КМ), мањи је од услуга одржавања које је обавила фирма Брчко –гас (укупно 83.380 КМ) као и други сервисери са којима Секретаријат нема закључен уговор.
- Трошкови осигурања и банкарских услуга у износу 23.282 КМ у цјелости су исказани на позицији „Регистрација моторних возила“, а ревизијом је утврђено да се на наведене трошкове односи 11.015 КМ, док преостали износ представља колективно и допунско осигурање радника. Укупни трошкови осигурања и банкарских услуга планирани су у износу 37.000 КМ, али су ребалансом буџета кориговани на 160.757 КМ, односно увећани за 334% (без додатног образложења за настало повећање). С обзиром да су у претходних неколико година ови расходи били прилично стабилни и нису прелазили износ од 20.000 КМ, овакав начин вишеструког прецјењивања планских потреба за буџетским средствима, ствара „резерву“ која се након ребаланса прерасподјељује на друге позиције.
- Уговорене услуге исказне су у укупном износу 1.779.971 КМ. За ове ребалансом буџета утврђен је износ од 1.092.534 КМ. Прекорачење остварених трошкова у односу на ребалансом одобрена средства је 63%, а остварени трошкови у односу на буџетски захтјев је троструко већи. Трошкови уговорених услуга у 2007. години, у поређењу са претходном годином већи су за 170% (или за 1.115.733 КМ).

Прекорачење у односу на ребаланс дјелимично (у износу 112.000 КМ) је покривено реалокацијама са других буџетских позиција (а који су касније „намирени“ по Одлуци о коришћењу неискоришћених средстава –од 28.2.2008. г.), док је за највећи дио недостајућих средстава кориштена буџетска резерва. До ступања на снагу Одлуке о усвајању ребаланса буџета (тј. до 25.10.07.) уговорене услуге су биле остварене у укупном износу планираних средстава (560.000 КМ) и у износу додатно финансираном из буџетске резерве (482.744 КМ), што се највећим дијелом односи на непредвиђене расходе настале поводом финансирања сахране Предсједника Републике (све активности је водио именовани одбор за сахрану). На тај начин остварени трошкови уговорених услуга до ребаланса су већ износили 1.052.734 КМ, што је 96% ребалансом одобрених средстава (тј. 39.800 КМ расположивих средстава до краја године). Све наведено указује на потпуно одсуство планирања, као најзначајније функције буџетског трошења.

У структури расхода за уговорене услуге најзначајнији су:

- трошкови репрезентације, у износу 400.554 КМ,
- трошкове поводом непредвиђених околности, у износу 344.349 КМ,
- трошкове свечаног отварања Административног центра Владе РС (по својој природи такође трошкови репрезентације), у износу 320.085 КМ који су финансирани из буџетске резерве, а све активности су вођене од стране организационог одбора, изван Секретаријата Владе;
- трошкови јавног информисања (објаве огласа, новински сервиси, кориштење интернет линкова, набавка дневне и периодичне штампе), у износу 240.860 КМ,
- трошкови за услуге вршења процјене вриједности државног капитала у Кристал и Новој бањалучкој банци (а на основу два уговора које је закључила Комисија за ревизију приватизације државног капитала), у износу 134.550 КМ, у потпуности финансирано из буџетске резерве;
- те сви остали трошкови уговорених услуга (услуге медија, услуге штампања, објаве конкурса, услуге стручног образовања, остале стручне услуге и сл.), у укупном износу 234.422 КМ. Трошкови услуга медија, штампања и јавног информисања приликом евидентирања нису по истим јасним критеријима класификовани, тако да су истоврсни трошкови „распоређени“ по различитим аналитичким позицијама, што у оквиру групе презентује погрешну структуру и онемогућава анализу (не утичући на укупан износ уговорених услуга).

Трошкови репрезентације исказани су у износу 400.554 КМ, што заједно са трошковима услуга приликом свечаног отварања новог административног центра Владе РС износи 720.639 КМ.

Нису проведене препоруке из претходних ревизорских извјештаја да се трошкови репрезентације планирају по групама овлаштених корисника

ових средстава, те да се контрола трошења средстава намијењених репрезентацији прати на исти начин. Нису проведене препоруке да се редовна конзумација напитака за запослене третира као лична примања.

Ревизијом је утврђено, да је на основу погрешне Инструкције Министарства финансија, Вриједност сталне имовине (као и извора средстава) нереално је увећана за евидентирана активна разграничења (192.779.101 КМ) у вриједности кредитног задужења, док је истовремено повећање основних средстава третирано као набавка из властитих извора, те је на тај начин дупло исказана вриједност и на страни средстава и на страни извора средстава. Наведена Инструкција је у току ревизије исправљена.

Начин евидентирања зграде Административног центра не пружа увид у настанак пословних догађаја, евидентирање је засновано на изведеним износима, са стањем на дан 31.12.2007. године. Истовремено, нису исправно евидентирани краткорочне и дугорочне обавезе током године, као и депозит за задржану гаранцију.

Евидентирање намјештаја и опреме у Административном центру Владе (обе зграде) је извршено у збирном износу од 28.100.021 КМ, (без аналитике и списка средстава), која је произашла из потписаног Записника о примопредаји изведеног објекта између извођача радова и инвеститора - Владе РС. Претходно, при усељењу Владе РС, министарства и других корисника простора, није извршен квантитативни пријем појединачне опреме и намјештаја, није извршен попис исте са 31.12.2007 године (попис је на основу Одлуке владе, започет 7.априла и завршит ће се до 7. августа 2008 године), нити задуживање одговорних особа;

У напоменама уз финансијске извјештаје за сваку класу некретнина и опрему признату у финансијским извјештајима, нису извршена сва објелодањивања од стране Секретаријата Владе према МРС ЈС 17 и МРС ЈС 5 о усвојеној рачуноводственој политици и рачуноводственим процјенама.

3. Министарство науке и технологије РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Активности везане за припрему и извршење буџета нису потпуно проведене према одредбама Закона о буџетском систему и Закона о извршењу буџета.

- Исплаћене накнаде за вјерске и државне празнике и накнаде за испољени ванредни ангажман запослених нису у складу са надлежним прописима.
- Нису у потпуности успостављени механизми контроле трошења дозначених средстава корисницима гранта, као ни правилна класификација истих, што повећава ризик од њиховог ненамјенског трошења.
- Обавезе према добављачима које се односе на обавезе према високошколским установама по основу текућих помоћи, у износу 167.500 КМ, нису признате и исказане као финансијски и обрачунски односи са повезаним странама. Обавезе према буџетским корисницима нису усаглашаване нити су објелодањене интерне трансакције између буџетских корисника.
- Скренута је пажња овом министарству на провођење препорука из претходне ревизије, на поштовање процедура везаних за Закон о јавним набавкама; на неправилности класификације плата, накнада, пореза и доприноса и уговорених услуга;

4. Министарство финансија РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Препоруке дате у претходном ревизорском извјештају које су се односиле на: унапређење система интерних контрола, обрачун личних примања, трошкове горива, евидентирање капиталних трансакција, кориштење меморандумске евиденције; класификацију и евидентирање сталних средстава и процјену, евидентирање и објелодањивање потенцијалних обавеза/судских спорова, нису проведене.
- Планирање буџетских средстава није вршено у складу са реално процијењеним потребама Министарства и прецизно на начин како је то предвиђено Законом о буџетском систему (трошкови канцеларијског и другог материјала су већи за 58% од ребалансом утврђеног износа; трошкови дистрибуције мјеница су за 213% већи у односу на ребалансом планирана средства; уговорене услуге су веће за 8%, а више група трошкова је планирано у значајно већим износима него што је било потребно/остварено; капитална улагања за набавку опреме извршена су 45% од плана, од чега је већи дио резервисан за наредни период;
- Резервисање средстава за одржавање лиценци, у износу од 290.200 КМ није планирано ребалансом буџета;

- За реконструкцију и инвестиционо одржавање је планирано 101.240 КМ, а није било трошења;
- За набавку лиценци за локалне трезоре, у износу 348.000 КМ, средства нису планирана ребалансом;
- Накнаде за трошкове превоза запосленим се исплаћују без обзира да ли се превоз користи или не, а трошкови репрезентације су се признавали свим запосленим (до одређеног износа), што није у складу са прописима;
- Трошкови закупа су увећани за трошкове који се не односе на Министарство, у износу од 940.000 КМ (односе се на Пореску управу РС, који је посебан извјештајни ентитет);
- Проведене набавке нису усклађене са планираним и одобреним износима за те намјене (набавка аутомобила-план прекорачен за 53%);
- Процијењена вриједност уговора за набавку канцеларијског материјала је већа за 100%). Покренута процедура набавке штампања административних такси на процјењену вриједност од 95.000 КМ, када је по ребалансу расположиво 44.032 КМ.
- Исказана стална средства нису комплетна и не предствљају фер вриједност због: земљиште и објекат у Бијељини нису издвојено вредновани и евидентирани; неевидентирани имовине (земљиште и пословни простор) у Источном Сарајеву у износу од 803.805 КМ;
- Неадекватно евидентирани преноса (од нижег буџетског корисника) имовине у Бијељини; нереално исказане вриједности опреме у припреми за 737.400 КМ;
- Напомене уз финансијске извјештаје не објелодањују све битне информације предвиђене MPC JC 1, 6, 17. и 19.

5. Министарства просвјете и културе РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Министарство и институције у његовој надлежности нису у потпуности провеле препоруке дате у претходним ревизорским извјештајима;
- Министарство није обезбиједило: распоред запослених према захтјевима (условима) дефинисаним Правилником о организацији и систематизацији послова и радних задатака; плате запослених према Посебном колективном уговору за запослене у области образовања, науке и културе; мониторинг (преиспитивање ефикасности система интерних контрола); класификацију трошкова у складу са Правилником о садржини појединих рачуна у Контном оквиру за кориснике прихода

буџета. Због неадекватног планирања и праћења стварних потреба значајна су одступања буџетског захтјева у односу на одобрена средства, извршење буџета Министарства и институција у његовој надлежности;

- Накнада за превоз на посао и с посла исплаћивана је сваком запосленом без обзира на удаљеност мјеста становања и висину трошкова превоза од мјеста становања;
- Остале накнаде исплаћиване су супротно одредбама Општег и Посебног колективног уговора;
- Непостојање (недостатак) утврђених критерија за додјелу средстава на име помоћи појединцима;
- Одсуство контроле и праћења намјенског кориштења додијељених средстава гранта за програмске активности културе.
- Главна служба за ревизију је скренула пажњу овом Министарству на ефикаснији процес реализације набавки и сигурнију заштиту од потенцијалних штета које могу настати услед кашњења и неизвршавања уговорених обавеза.

6. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Постојећа организација и провођење интерних контролних поступака не осигурава фер и поуздано финансијско извјештавање.
- У Фонду Партнер не постоји улазна документација по разним пројектима, у вриједности најмање од 32.463.273 КМ, а на основу које би се утврдио карактер наведених средстава, као и стварне обавезе и права по основу истих, те на основу тога извршила књижења у пословним књигама. Главна служба за ревизију је скренула пажњу овом Министарству, на недовољно ефикасан и нерационалан начин управљања средствима револвинг кредита Свјетске банке, и њиховог намјенског кориштења;
- На број комплетираних и предатих захтјева Јавном правобранилаштву РС за утужење дужника је веома мали, са 31.12.2007. године износи 4.839.760 КМ од укупно исказаних потраживања класификованих у "Е" категорију 39.860.017 КМ.

7. Министарство трговине и туризма РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Систем интерних контрола Министарства није обезбиједио: комплетну евиденцију имовине и обавеза Угоститељског сервиса; усклађивање књиговодственог и стварног стања имовине и обавеза, у складу са Правилником; контролу уговора о запошљавању на одређено вријеме; исплату накнада запосленим у складу са надлежним прописима и њихову правилну класификацију; досљедну примјену клаузула уговора о јавним набавкама.
- Исплаћиване су накнаде за трошкове превоза, сваком запосленом без обзира на евиденцију о присутности на послу, удаљеност мјеста становања и висину трошкова превоза од мјеста становања. Накнада за превоз на посао и с посла није регулисана Правилником о посебним накнадама те је исплате ове накнаде, за запослене који не користе превоз, неоснована.
- У оквиру јубиларних награда књижене су накнаде запосленим у износу од 71.860 КМ, које се односе на: накнаде женама за 8. март по одлуци Министра, 1.000 КМ по запосленом на име постигнутих резултата и успјешне реализације планираних активности у 2007. години (укупно 54.000 КМ); накнаде за Нову годину (укупно 5.100 КМ), те износ од 960 КМ за куповину пакетића дјечи до 15 година. Исплата накнада је вршена за све запослене који су били на евиденцији у вријеме исплате без обзира на радно правни статус (ангажмани по основу уговора о дјелу, волонтери....). Исплата наведених накнада није у складу са Општим и Посебним колективним уговором.
- Главна служба за ревизију је скренула пажњу овом Министарству, на потребу успостављања ванбилансне евиденције судских спорова.

8. Министарство здравља и социјалне заштите РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Постојећа организација и провођење интерних контролних поступака не осигуравају у потпуности досљедну примјену важећих прописа и потпуно финансијско извјештавање путем консолидованих финансијских извјештаја. Финансијски извјештаји Министарства за 2007. годину не обухватају ефекте пословања Јединице за координацију пројеката Свјетске банке.
- Активности везане за припрему, планирање и извршење буџета нису у потпуности проведене према одредбама Закона о буџетском систему и Закона о извршењу буџета за 2007. годину. Планирање и извршење буџета се не врши на основу система јединствене економске и организационе класификације буџетских издатака и законских права крајњих корисника.
- Исплата плата и накнада на терет текућих помоћи примљених од других нивоа власти у износу од 55.151 КМ није планирана и одобрена буџетом.
- Признавање и евидентирање средстава и обавеза није у потпуности у складу са рачуноводственим стандардима;
- Набавка средстава није евидентирана у висини стварних издатака за набавку, због чега су средства и извори средстава потцјењени за износ од 40.500 КМ.
- Обавезе према добављачима а које се односе на обавезе према установма здравствене и социјалне заштите, нису признате и исказане као финансијски и обрачунски односи према повезаним странама и обелодањене у Напоменама уз финансијске извјештаје.
- Главна служба за ревизију је скренула пажњу Министарству, на дате препоруке по претходном ревизорском извјештају које нису у цјелости проведене. Досадашњи начин финансирања, путем гранта, институција над којима је надлежно Министарство здравља и социјалне заштите, треба ускладити са Законом о буџетском систему, Законом о систему јавних служби, Законом о здравственом осигурању и Законом о социјалној заштити.

9. Пореска управа РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Пореска управа није (у складу са чланом 32 Закона о пореској управи и одредбама из МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја) успоставила књиговодствене евиденције од пореских обвезника, јер Министарство финансија није дефинисало методологију евидентирања

потраживања од пореских обвезника у оквиру рачуноводствене евиденције Пореске управе и презентовање тих потраживања у финансијским извјештајима.

- У трошковима закупа није исказан закуп пословног простора у Бања Луци (76.963 КМ мјесечно), који су обухваћени у финансијском извјештају Министарства финансија, те су укупни трошкови Пореске управе подцијењени најмање за 923.556 КМ;
- Расходи за уговорене услуге су мање исказани за 33.813 КМ, вриједности студије изводљивости која је призната као нематеријално улагање.
- Напомене уз финансијске извјештаје за 2007. годину нису сачињене у складу са захтјевима МРС ЈС 1- Презентација финансијских извјештаја.
- Главна служба за ревизију је скренула пажњу Пореској управи РС, на објелодањивања информација о судским споровима у току (према МРС ЈС 19).

10. Републичка дирекција за воде РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Због погрешне класификације, остварени трошкови текућег одржавања су мањи од исказаних за 913.822 КМ,
- Због погрешне класификације, трошкови уговорених услуга су мање исказани за 1.417.422 КМ.
- Због неправилних класификација, капитални издаци, који не испуњавају захтјеве из МРС РС 17 да буду признати као средство, су више исказани за 503.600 КМ, што се у истом износу одразило на стање средстава и извора средстава.
- Дирекција није евидентирала и у Билансу стања исказала потраживања и разграничене приходе за водопривредне накнаде за извађени материјал из водотока ријека, у износу од најмање 668.163 КМ.
- Главна служба за ревизију је скренула пажњу Дирекцији за воде РС да у својој рачуноводственој евиденцији и финансијским извјештајима, евидентира и објави Споразумом о заједничком улагању, преузете обавезе, на основу којих би се пратила и извршила процјена успјешности заједничког улагања.

11. Фонд за пензијско и инвалидско осигурање РС

Главна служба за ревизију је извршила ревизију финансијских извјештаја, извјештаја о извршењу буџета састављених на дан 31.12.2007 године, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена, о чему је саставила извјештај и изразила мишљење по финансијским извјештајима са резервом или напоменама. Резерве или напомене дате од стране Главне службе за ревизију се односе на следеће:

- Фонд је у 2007. години мање евидентирао приходе за у пребијеном стању износ 157.926 КМ, (више приходе од доприноса у износу од 1.184.106 КМ на обрачунској основи, што није у складу са чл. 21 Правилника о рачуноводственој политици за кориснике буџета РС,
- Расходи пензија у 2007. год. евидентирани су на готовинској основи, што није у складу са чл. 20. Правилника о рачуноводственој политици за кориснике буџета РС, па су исти у 2007. год. исказани мање у износу од 407.142 КМ. Истовремено у наведеном износу мање су исказане обавезе.
- Због не поштовања начела настанка догађаја (узрочности) у 2007. години текући трошкови су исказани већи за 195.871 КМ, јер су евидентирани на основу књиговодствених исправа из ранијег периода.
- Износ од 84.126 КМ, који се односи на раније дате кредите запосленима и камате по датим кредитима, неправилно су евидентирани као дугорочно разграничени приход, па је актива биланса стања исказана мање за наведени износ.
- Разграничени расходи са 31.12.2007. год. у износу од 3.743.339 КМ неправилно су евидентирани још у 2000. години паралелно са расходима за допринос за здравствено осигурање пензионера, обраде пензија и мањи дио за пензије из 2000. године, па је то још тада била доспјела обавеза, а не разграничени расход евидентиран преко пасивних разграничења.
- У ранијем периоду није евидентиран приход од дивиденде која је наплаћена у акцијама у износу од 24.658.898 КМ, што је произвело грешку код исказаног нераспоређеног вишка прихода и расхода са 31.12.2006. године, а истовремено и у почетном стању 2007. године. Са успостављањем главне књиге Сектора за управљање капиталом од приватизације у 2007. год., као и за ранији период ретроактивно, приход од дивиденде који је наплаћен у акцијама у ранијем периоду евидентиран је и у билансу стања наведеног Сектора исказан у оквиру акумулиране добити од улагања. Код обједињавања главне књиге Сектора са главном књигом Фонда у наведеном износу извршена је погрешна класификација на ревалоризационе ефекте,
- Код утврђивања расположивих средстава за исплату пензија у 2007. год., не узимају се средства прикупљена у мјесецу за који се врши

обрачун и исплата пензија, већ средства прикупљена у периоду од обрачуна у једном мјесецу до обрачуна у другом мјесецу, гдје се не врши утврђивање расположивих средстава пресеком на дан обрачуна, већ се процјеном укључује и прилив или дио прилива у току исплате. Код пројекције расположивих средстава за децембар 2007. год. укључено је 24% средства из јануара 2008. године. Наведеним начином утврђивања расположивих средстава нарушена је текућа ликвидност Фонда, па по нашем мишљењу исто није у складу са чл. 162. Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

2.4. Негативно мишљење или неповољно мишљење

Негативно мишљење или неповољно мишљење је мишљење када ревизор изражавајући такво мишљење јасно указује да финансијски извјештаји нису тачни и фер исказани, наводећи јасно и сажето сва питања неслагања.

Главни ревизор јавног сектора је на основу проведене ревизије финансијских извјештаја и извршења буџета изразио негативно мишљење на финансијске извјештаје састављене за Службу Предсједника Републике Српске.

Ревизијом су утврђена следећа одступања и неправилности:

- Нису проведене све препоруке Главног ревизора дате у претходним ревизорским извјештајима, које су везане за: обрачун стимулативних елемената на основну плату; обрачун функционалног додатка; обрачун накнада, рационализацију трошкова репрезентације, службених путовања, трошкова текућих одржавања и горива.
- Служба је у Програму мјера дефинисала доношење новог Правилника о интерним контролним поступцима, у којем би се уградиле дате препоруке. Ревизија је утврдила да Правилник током 2007 године није донесен. Такође, за отклањање препорука предвиђено је доношење новог Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста. Исти није донесен. Програмом мјера предвиђено је доношење Правилника о репрезентацији и располагању средствима репрезентације (са роком 30.06.2007 године). Такав правилник није донесен.
- Коришћење буџетских средстава није било усклађено са захтјевима члана 6. Закона о извршењу буџета (члан 6 наводи «Корисници буџетских средстава дужни су средства утврђена у буџету користити руководећи се начелима рационалности и штедње»). Коначно извршење буџета за 2007 годину веће је од Ребаланса за 10%, тј. за 763.434 КМ (буџет је остварен у износу 8.431.865 КМ, док по ребалансу износи 7.668.431 КМ). Највећа одступања утврђена су код трошкова закупа имовине за 23% или 49.382 КМ, уговорених услуга за 162 % или 486.725 КМ, помоћи непрофитним организацијама за 549% или 796.173 КМ). Прекорачења на појединим буџетском позицијама су покривена

реалокацијама након Ребаланса, односно прерасподјелом са позиција на којима остварење било мање од планираног. По завршетку буџетске године Влада РС је донијела Одлуку о коришћењу неискориштених средстава и измирења обавеза од 28.02.2008 године. Ова одлука се односи и на обавезе по основу исплате Фондације у укупном износу 833.333 КМ, на терет текућих грантова у оквиру Предсједника РС,

- Уговорене цијене закупа стамбеног простора су значајно веће од тржишних и лимита утврђеног Одлуком о посебним правима и накнадама изабраних и постављених лица и запослених у органима државне управе; Одлуком је одређено да закупнина не може бити већа од 600 КМ (изузетно, под условом да корисник стана сам плаћа разлику до пуног износа закупнине. Генералном секретару закуп стана плаћан је 2.500 КМ мјесечно, односно годишње 30.000 КМ умјесто дозвољених 7.200 КМ. Уговор о закупу стана Генерални секретар је за себе склопио уговор о закупу са возачем у Служби предсједника, и поред плаћеног закупа исти је примао накнаду за одвојени живот у мјесечном износу од 500 КМ што годишње износи 6.000 КМ. Од стране Службе предсједника у 2007 години Генералном секретару исплаћена је накнада као шефу кабинета за мјесеце јануар - март 2007 године у укупном износу 4.500 КМ или мјесечно по 1.500 КМ. Шеф кабинета (Генерални секретар) је одобрио Шефу кабинета трошкове магистарских студија у износу од 8.000 КМ.

На основу рјешења Генералног секретара, успостављена је Канцеларија у Модричи за обављање послова из надлежности Службе. С обзиром на изненадне околности крајем 2007 године, није преиспитана потреба даљег постојања канцеларије. Опремање канцеларије вршено је из Буџета Службе, а тамо су запослена 3. лица.

- Финансирање Фондације за стипендирање студената је вршено неплански, са пробијањем буџетске позиције за **352 %**. Управљање Фондацијом је вршено од стране Генералног секретара, као предсједника Управног одбора Фондације, који је уједно задужен за надзор над радом Фондације (испред оснивача), што ствара конфликт Закона о удружењима и фондацијама и Статута Фондације; Фондација је основана а да оснивачки улог од 5.000 КМ није уплаћен, средства за рад фондације нису планирана ни буџетом ни ребалансом буџета за 2007 годину. У члану 21. Статута Фондације каже да «Имовину фондације чине добровољни прилози и поклони који имају новчану вриједност, финансијска средства из буџетских донација и пореза, субвенције и уговори итд» Такође. чл. 25 Статута став 2. гласи: «У случају престанка рада Фондације сва имовина Фондације постаје власништво Републике Српске». У оба ова члана постављена је директна или индиректна веза Фондације и буџета РС. Фондација има властитог директора, који ангажован у Служби према уговору о дјелу на неодређено вријеме. Фондација има Управни одбор (од 9 чланова) и

директора Фондације. Према Закону о удружењима и фондацијама прописано је да надзор над радом Фондације врши оснивач (тј. Предсједник Републике).

- Реконструкција и адаптација зграде Предсједника Републике Српске „Предсједник Републике Српске је дана 11.5.2007. године утврдио и донио Оцјену о тајности уговора и техничке документације за реконструкцију и адаптацију зграде Предсједника Републике Српске степеном тајности: „Тајно“, у писаној форми, како је предвиђено Законом о заштити тајних података. На тај начин, сходно могућности која је предвиђена Законом о јавним набавкама БиХ чл. 5. став 1.б (Уговори на које се не примјењују одредбе овог закона), за услуге, радове и испоруке материјала и опреме које су се односиле на адаптацију и реконструкцију зграде у Ул. Бана Милосављевића бр. 4. нису провођене процедуре набавке. У члану 1. ове Оцјене о тајности речено је да: „Уговор и техничка документација за реконструкцију и адаптацију зграде Предсједника РС у Бања Луци, улица Бана Милосављевића бр. 4- оцјењује се степеном тајности: ТАЈНО.“, међутим, није прецизирано на који конкретно уговор се оцјена тајности односи. С обзиром да је склопљено више уговора, са више различитих уговорних страна, може се сматрати да се на већи број уговора ова Оцјена о тајности не односи.

На нацрт извјештаја ревизије Служба предсједника РС уложила је Примједбе. Главна служба је размотрила примједбе и констатовала да примједбе које су изнесене нису суштинске да би мијењале налазе ревизије, већ се односе на образложења, одређене сугестије о којим је Главни ревизор водио рачуна приликом састављања коначног извјештаја.

Главна служба за ревизију, је Извјештај ревизије Службе предсједника Републике Српске доставила надлежним институцијама (Републичком тужилаштву РС и МУП-а РС).

Служба предсједника Републике Српске у законском року сачинила План и програм отклањања неправилности утврђених од стране Главне службе за ревизију.

Главни ревизор јавног сектора Републике Српске

Бошко Чеко